
Foto: m-ARK

Kovozoo ve Starém Městě

není jen muzeum kovových zvířat

Někdo v hromadě starého železa vidí jen šrot. Ředitel Bronislav Janeček v něm dokázal zahlédnout příběh. Když před lety vstoupil do opuštěného areálu staroměstského cukrovaru, jiní by viděli konec jedné éry. On v tom uviděl začátek. Z odvážné vize postupně vyrostl holding REC Group i jedinečné místo jménem KOVOZOO, kde se rezavé železo mění v žirafy, orly a stovky dalších kovových bytostí. Areál, který dnes přitahuje tisíce návštěvníků, je důkazem, že fantazie a vytrvalost dokážou vdechnout život i tomu, co už svět odepsal.

Kovozoo je místem, kde se potkává ekologie, recyklace, průmysl, umění i rodinná atmosféra. Čím chcete letos návštěvníky překvapit nebo jim nabídnout nový zážitek?
Největší novinkou letošní sezony bude otevření multifunkční budovy, kteréžto říkáme „Dvojka. Jako první se tam stěhuje náš obchůdek, který bude mít najednou šestinásobnou plochu. Vznikne tam bistro a nová expozice veteránů, na které se už intenzivně pracuje. Chceme tam mít i galerii plastik, které si zaslouží střechu, aby na ně nepršelo, a většina z nich bude prodejní. Navíc tam přesuneme část galerie Maják, která byla návštěvníkům dosud trochu skrytá. A třešnička na dortu? Od června do srpna tam bude mít výstavu karikaturista Štěpán Mareš.
Do budoucna bychom v domě chtěli vytvořit i malé muzeum připomínající historii rodiny Mayů, která byla v našem regionu nesmírně pokroková - měli lihovary, pivovary i cukrovary. Dneska už málokdo ví, že tu nějaký cukrovar byl, pokud ho přímo nezažil. My se snažíme na Maye odkazovat. I galerie Maják je vlastně přesmyčkou jména May.

Propojujete recyklaci, zábavu a vzdělávání. Jaké edukační programy nebo workshopy chystáte pro školy a rodiny s dětmi?
Výukové programy o třídění jsme paradoxně trochu opustili. Zjistili jsme, že co kraj, to jiná pravidla pro třídění, a děti z toho byly zmatené. Ale plánujeme až osm naučných stezek, které návštěvníky areálem provedou řízeně. Chceme využít QR kódy a moderní prvky. Letos ale budeme rádi, když rozjedeme aspoň jednu, protože veškerou energii teď spolyká rekonstrukce budovy.

Do čeho jste loni nejvíce investovali?
Nejvíc jsme investovali právě do rekonstrukce „Dvojky". Je to bývalý sklad cukru z dob cukrovaru. Kdysi tu byly dva sklady, takzvaná „Jednička", což je dnes „Kongresák" a „Dvojka", která je před otevřením.

Je v areálu místo, které běžný návštěvník možná přehlédne, ale vy ho považujete za srdce celého projektu?
Středobodem je určitě „Porodnice", tam to všechno začíná. Ale poslední dva roky máme kousek od ní i novou Art dílnu. Doporučuji návštěvníkům, aby se ji pokusili najít, je tam cítit tvůrčí atmosféra. Celkově jsou tu vlastně tři středobody kde exponáty a kreativní věci vznikají - Porodnice, Kovárna a Art dílna.

Mění se složení návštěvníků? Přibývá zahraničních turistů, škol, nebo třeba dospělých bez dětí, kteří přijedou jen za atmosférou?
Návštěvnost nám každoročně roste zhruba o deset procent, což nás samozřejmě těší. Zároveň máme radost z toho, že se k nám lidé vracejí. Často nám do návštěvních knih píšou hezké vzkazy, že tu nejsou poprvé.

Zahraniční návštěvníci také pomalu přibývají, musím pochválit Slováky, kteří si k nám v posledních letech našli cestu, což nás velmi těší.

A co tedy bude letošním hlavním přírůstkem? Koho budete křtít na Den Země?
Pracujeme na medvědovi. Máme tady medvědici Bertu s medvídětem, ale tatík byl v nedohlednu. Tak teď děláme tátu a možná ještě jedno medvídě, aby byla rodinka kompletní.

Dá se ještě vymyslet zvíře, které tu není? Jaký kovový exponát bude letos odtajněn na Dni Země?
Občas se nás lidé ptají, jaké zvíře nám tu ještě chybí. Paradoxně jsou to spíš ta malá, třeba surikaty. Jenže malé exponáty se dělají hrozně těžko a navíc musíme řešit i jejich bezpečnost, protože když je něco malé, je bohužel větší šance, že je někdo odcizí. A to se nám už párkrát stalo. Pamatuji si třeba ropuchu, která byla přišroubovaná a přesto „odskákala" někomu do batohu. Bohužel se nám občas ztrácejí i drobnosti z aut nebo exponátů, jako jsou víčka od nádrží, páčky, blinkry, tlačítka, pokud nejsou napevno připevněné. Nás to mrzí a bere nám to energii, protože si říkáme „PROČ"? Zvířat už je tady přes 550. Letos dokonce plánujeme takové malé „sčítání", abychom měli opravdu jasno, kolik jich tu vlastně je.

Máte nějakou dlouhodobou vizi, kam až se může areál rozrůst?
Máme velké plány. Jedním z nich je vize propojení areálu Kovozoo s revitalizovanou oblastí slepých ramen řeky Moravy. Rádi bychom tam návštěvníky postupně dovedli pomocí lávek a zajímavou součástí by mohl být i podzemní tunel který jsme při rekonstrukci objevili. V budoucnu by jím mohli návštěvníci projít pod areálem a ocitnout se v přírodě u slepých ramen. Plánujeme také celé okruhy z lávek, dohromady asi kolem 1,7 kilometru.
Postupně bych také chtěl, aby se celý areál víc rozdělil do tematických částí. Dnes tu máme kovová zvířata, filmové a sci-fi objekty, nově také pravěkou sekci a časem by měl přibýt i vesmír nebo pohádkový svět pro děti, aby každá část měla vlastní téma a příběh.

Baví mě tvořit. Jakmile bych přišel o možnost hrát si a vymýšlet nové věci, zůstala by z toho jen práce bez radosti a nápadů a přestalo by mě to bavit. A s tím by se ztratilo i všechno, co tady postupně vzniká.

Když se vás někdo zeptá, čím vlastně jste - podnikatel, vizionář, kovář, nebo snílek - co odpovíte?
Jsem všechno v jedné osobě. Baví mě tvořit. Jakmile bych přišel o možnost hrát si a vymýšlet nové věci, zůstala by z toho jen práce bez radosti a nápadů a přestalo by mě to bavit. A s tím by se ztratilo i všechno, co tady postupně vzniká.

Je pro vás úspěch měřitelný čísly, nebo spíš pocitem, že to, co děláte, má smysl?
Určitě potřebuji, aby měla moje práce smysl. Myslím si, že dnes už to naštěstí není postavené jenom na mně. Za ty roky jsem kolem sebe vytvořil silný tým lidí, kteří mým vizím věří a aktivně je posouvají dál nebo vymýšlejí další. A za to je musím pochválit. Já se teď vlastně učím trochu nové roli - dávat kolegům víc prostoru a nechat je pracovat samostatně. Ne vždycky se mi to líbí, učím se trochu ustoupit a důvěřovat. Jak se říká… někdy je potřeba pohladit i zaťatou pěst.

Kolik jste musel překročit bludných kořenů, než jste vybudoval areál, o kterém se ví daleko za hranicemi Slovácka i ČR?
Na začátku jsem tomu asi věřil jenom já. Ostatní se spíš usmívali a ťukali si na čelo. Spoustu věcí jsem si opravdu tvrdě odmakal, ale nikdy mi to vlastně nevadilo, protože jsem to dělal s chutí a věřil jsem, že to jednou může fungovat. Upřímně řečeno, tehdy by mě asi ani nenapadlo, že z toho jednou vznikne samostatná část firmy, která dneska funguje téměř sama.

Mluvíte o tom, že nerecyklujete jen materiál, ale někdy i lidi. Změnil vás osobně projekt Kovozoo? „Zrecykloval" i vás?
Myslím, že to se stane každému, kdo se do něčeho takového opravdu ponoří. Neřekl bych, že mě to „zrecyklovalo" v tom smyslu, že bych úplně změnil směr nebo původní myšlenku. Tu se snažím pořád držet.

Co byste dnes poradil svému mladšímu já, které před lety stálo u prázdného areálu cukrovaru?
Možná bych si i symbolicky „nakopal zadek" a řekl: neváhej a vezmi to všechno. Protože dneska vidím, že i to, co máme, nám začíná být malé. Ten prostor má obrovský potenciál a člověk si na začátku vůbec neumí představit, kam až se to může posunout. Dnes už vím, že kdyby ta možnost byla, šel bych do toho mnohem odvážněji.

Foto: KOVOZOO

